

Abonamintul

Pentru monarchie:

Pre an 6 fl., 1/2 an 3 fl., 1/4 an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pre 1 an 18 frcs., 1/2 an 9 frcs., 1/4 an 4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fie care Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un şir garmond: odată 7 cr., a doua óra 6 cr., a treia óra 5 cr., şi de fie care publicaţiune timbru de 30 cr.

Totú ce privesce fóea să se adreseze la «Redacţiunea şi Administraţiunea Unirii» în Blaşiú.

Anul II.

Blaşiú 20 Augustú 1892.

Numérlú 34.

Temerí şi speranţe.

(+) Abia a devenitú vacantú scaunul mitropolitanú de Alba-Iulia şi Făgăraşú prin mórtea nemuritorului nostru Archiepiscopú şi Mitropolitú Ioanú Vancea, şi lumea románescă a şi începutú a-şi éspri má temerile şi îngrijirile faţă cu atitudinea guvernului în cauza restaurării acelu scaunú.

Aceste temerí şi îngrijiri caracterisézá fórté bine situaţia bisericescă şi politică a Románilorú din ţerile corónei Sântului Ştefanú.

Cândú unú poporú este pururea îngrijatú de sórtea sa şi a bisericeí sale, şi acesteí temerí îi dá éspresiune în fiesce care dí şi la ivirea fiesce cărei cestiunii politice şi bisericesci mai importante, atunci avemú unú semnú învederatú, că acelu poporú este tractatú maşterú în patria sa, căci poporulú tractatú cu dragoste şi după principiile dreptăţii şi ecuităţii nu se teme, că-şi póte perde drepturile sale, ci privesce cu deplină încredere la guvernulú său.

Însă cu tóte că Románií privescú cu óre-care neîncredere la paşii, ce-í va face guvernulú nostru în cestiunea umplerii scaunului mitropolitanú, totuşi suntú fórté multe mótivele, cari trebuie să-lú indemne pre guvernú a fi în acéstá cestiune cu multú mai prudentú, de câtú ca să justifice temerile şi îngrijirile nóstre.

Abstragéndú dela împrejurarea, că unú dreptú așa importantú şi întemeiatú, cum este dreptulú de alegere de Mitro-

politú, nu se póte nici de cum ignorá, nóu é ni-se pare, că guvernulú nu póte avé nici unú motivú seriosú, ca să desconsidere acéstú dreptú, împedecândú alegerea Mitropolitului nostru, căci tóte interesele de statú militéză pentru libérlulú esercitiú alú acelu dreptú.

Uniculú motivú, care l'ar face pre guvernú, să propuná Maiestăţii Sale sistarea dreptului de alegere, ce-lú are preoţimea nóstrá, este ca să ajungá pre scaunulú mitropolitanú din Blaşiú unú individú, care — cum se díce — este „persona grata“ regimului.

Însă aci îndată ni-se ivesce întrebarea, că omulú plăcutú sau mai bine díşú nu neplăcutú guvernului, — căci unú Románú ca atare auevoe este astáđi plăcutú în sferile mai înalte ale guvernánţilor nostri, — are óre pre lângá sine şi stíma, iubirea şi încrederea Románilorú greco-catolicí?

Dacă omulú acesta nu intrunesce însuşirile, ce se cerú dela unú dignitarú bisericescú atâtú de înaltú, cum este unú Mitropolitú, şi dacă acela nu este încunjuratú şi de iubirea, veneraţiunea şi încrederea credincioşilorú bisericeí nóstre, atunci înzădarú va mişcă guvernulú tótá pétra, ca să ni-lú denumescá de Mitropolitú, căci realisarea scopurilorú politice legate de acéstá denumire nu se va puté ajunge nici odatá. Unú Mitropolitú impusú óre cum cu forţa şi pre lângá aceea póte şi discreditatú în opiniunea publică a Románilorú va fi întimpinatú din partea cleruluiú şi poporuluiú nostru cu rēcélá,

neîncredere, şi póte chiar şi cu adâncă amărăciune; ceea ce ar puté ușorú produce în biserica nóstrá unú curentú puternicú de opoziţiune, care se va încercá pre tóte căile a paralisá tóte acţiunile Mitropolitului, chiar şi cândú acelea ar' fi póte bune şi salutare.

Noi însá credemú, că unú guvernú consciú de misiunea sa, şi care posedé numai o schintea de prudentă politică, nu se va încercá, să sisteze dreptulú nostru de alegere, numai pentru ca să póta aşedá pre scaunulú mitropolitanú unú Prelatú, care din partea credincioşilorú săi va fi consideratú nu de Románú, ci de străinú, nu de Archiereú, ci de agentú politicú, şi care prin urmare nu-şi va puté implini sublímá sa misiune de Archiereú adevératú, ci va fi osínditú a stá isolatú şi urgisitú de aceia, fără de iubirea şi încrederea cărora nu póte face niménuí nici unú serviciú, şi cu atâtú mai puţinú statului, întocmai precum nu i-a făcutú nici unú serviciú nici unulú din acei Archierei, cari au fostú impuşi fără a se tiné contú şi de dispoziţiunile inimelorú credincioşilorú şi cleruluiú faţă cu dínşii.

Dacă însá guvernulú ar voi, să ajungá pre scaunulú nostru mitropolitanú unú bărbatú, care în susú nu este persóná neplăcutá, ér în josú se bucurá şi de iubirea şi stíma Románilorú, atunci nu este nici o lipsá, ca guvernulú să încerce a sistá dreptulú nostru de alegere, pentru-cá unú ast-felú de bărbatú cu ocaziunea alegerii ar întrúni în totú casulú atátea

Feuilleton.

Amintiri de călătorie.

Roma, 27 Iuniú 1890.

Frate Isidóre!

Dupá ce amú admiratú colonada lui Bernini, suirámú treptele întinse de-a largulú bisericeí şi ajunserámú pre terasă. Stlpií façadei din depártare ni-se párrá de márimé ordinárá. Aci se prefácurá în aceea, ce suntú, în nisce columne colosale. Avurámú aci parte afará de aceea încá de o desamágire, dar mai neplăcutá. Façada de aci de aprópe bine cá ni-se infáţişá în adevérata sa márimé colosalá, dar deodată puturámú observa câtú de bine şi aceea, că ea este fórté confusá şi disproporţionatá. Íi lipsesce afará de aceea caracterulú religiosú așa, câtú mai bine s'ar potriví în fruntea unuí palatú. Façada asta geniulú lui Michel Angelo a conceput'ó altcum. Mai târđiú altíi schimbará planulú lui cu scopulú de a potriví în façadá loggia. Efectulú, ce l'a perdutú façada în urma acesteí abateri, odinórá ílú suplinia în de ajunsú binecuvíntarea, carea capulú bisericeí o împártáşia creştinátăţii

întregi chiarú de aci din loggia de dóu éri în fiesce care anú, adecá în Joia verde şi în ziua Învieri. Ímí aducú aminte, câtú de frumosú descrie Lacordaire în stilulú său celú neîntrecutú de sublimú, pare-mi-se în conferințele sale despre deitatea lui Isusú Christosú, binecuvíntarea aceea sêrbătoréscá. Se aude unú murmurú ca alú furtunei, ce începe să misce apele mării. Murmurulú acesta este alú mulţimii de mai bine de cincí decí de mií, ce s'a adunatú aci pre piaţa s. Petru din tóte ţerile pámântului. De odatá încétá murmurulú. Privirile tuturorú se îndréptá spre loggia. Íntr'insa apare párintele creştinátăţii. Miile se aruncá în genunchi, ca să priméscá binecuvíntarea párintelui său. Inima lui cuprinde cu iubire preste fire miliónele fiilorú lui. Ochii lui privescú la mulţime, apoi se ridicá spre ceriú, ca să cérá de susú ceea ce va să împártáşéscá celorú adunaţi colo josú înaintea catedralei catolicitáţii. Mâna i-se înaltá şi face preste mulţime semnulú crucii. În vreme ce buzele îi rostescú cuvintele: *Bine să vé cuvinteze Domnulú Dumneşéulú atótputernicú, Tatálu, Fiulú şi Spirítulú sântú!* Cam acesta este cuprinsulú resumatú alú descrierii amintite. Fieresce cá stilulú acelei descrieri e neasemá-

natú mai sublimú. Acum, acum de dóu decí de aní Piemontesií rápíndú Roma au íntrodusú aci unú proletariátú gata la óri ce crimá în contra pástoruluiú turmei lui Christosú, şi de aceea Pontificele nu póte să se mai arete fiilorú săi credincioşi în loggia fără de a se espune celú puţinú la insulte, dacă nu la mai réu.

Dar nu mé espectorezú mai multú. Trecut'a biserica lui Christosú prin încercári cu multú mai grele şi totuşi a rémasú pururea gloriósá.

Sá intrámú în *pronaos*, în vestibululú bisericeí, prin unulú din portalele cele largi dintre columnele façadei. Vestibululú e largú şi-şi întinde aripile de-a dréptá şi de-a stínga de-a lungulú láţimii întregi a bisericeí. Elú singurú, dacă l'amú avé la noi în Blaşiú, ne-ar puté ajunge de catedralá așa, câtú amú avé cuvinte de a ne mândri, că ea nu are séménú între bisericele románesci. Podóba lui este așa de bogatá, câtú se díce, că mulţi sosíndú aci s'au aruncatú în genunchi în credinţá, că au ajunsú deja în biserica. Íntr'unú capú alú vestibului se vede statua gigantică de bronzú a lui Constantinú celú Mare susú pre călárie, érá în celalaltú capú e aşedatá párechea ei, statua lui Carolú celú Mare. Ceşti

voturi, câte se ceru, pentru ca să intre în numărul ternariu, ce se propune Maiestății Sale, numai câtă să scie și guvernul purcede în această afacere cu tact și prudență.

Dar guvernul nu numai nu poate avea nici un motiv serios, ca să se încerce a ne sistă dreptul de alegere, ci din contră chiar și interesele statului pretind respectarea acestui drept.

Este fapt netăgăduită acuma nici chiar de foile magiare, că poporul românesc este agitat de o adâncă nemulțămire față cu stările actuale politice și cu tractamentul, de care s'au făcut părtași în urma sumuțurilor continue ale presei șoviniste. Cine însă nu pricepe, că interesul vital al statului este, ca această nemulțămire să înceteze cât mai curând? și cine nu vede, că aceea nu numai nu va încetă, ci din contră va crește și mai tare, dacă în loc de a se da Românilor drepturile politice cerute cu atâta insistență, li-se vor lăsa și drepturile bisericesti?

Un guvern, care este chemat a apăra interesele statului, nu poate, nu-i este iertat, — ori cât de orbit ar fi de interese exclusiviste de rasă, — să producă nouă motive de nemulțămire și amărăciune în sufletele Românilor, precum ar produce atunci, când ar voi să le răpescă dreptul de alegere, care l'au respectat chiar și principi calvini înainte de sânta Unire, și guvernul absolutist delă anul 1850.

În ziua de astăzi toți bărbații de frunte ai Românilor au ajuns la convingerea aceea, care este și a Magiarilor, că adevărat pentru elementul românesc, cât și pentru cel magiar și chiar și pentru celelalte popore europene Rusia constituie pericolul cel mai mare.

Acastă putere însă atât în războiele sale, cât și în luptele sale diplomatice

a folosit tot-denna și religiunea ca mijloc spre a-și estinde influința și cuceririle sale.

E drept, că conducătorii politici ai Românilor, fără deosebire de confesiune, sunt inaccesibili pentru politica muscălescă, și că acțiunile lor politice nu sunt influențate de interesele generale ale „ortodoxiei muscălești“, ci numai de iubirea lor de patrie și nemă, dar cel ce a studiat cu atenție istoria omenimii, scie, că masele poporului între anumite împrejurări de nici un motiv de pre lume nu pot fi mișcate într-o direcțiune sau alta așa de ușor, ca tocmai de motive religioase. Ast-fel de împrejurări pot să se ivescă în totă ziua, căci în totă ziua ne temem de război cu Rusia, și noi credem, că această putere, în castă când teatrul războiului ar fi pe pământul patriei noastre, ar cercă să amăgescă și masele poporului nostru în favorul său, parte promițându-le îmbunătățirea sorții lor materiale, parte ademenindu-le cu identitatea credinței.

Este deci chiar în interesul statului nostru, să nu slăbescă pozițiunea, ce o are biserica unită în mijlocul poporului românesc, căci această biserică tinde a separă pre Români nu numai pre terenul politic, ci și pre cel religios de influința reprezentantului cel mai puternic al bisericii orientale, adevărat de influința imperiului muscălesc.

Este însă evident, că pozițiunea și prestigiul bisericii unite s'ar slăbi foarte mult, dacă i-s'ar răpi dreptul acela, ce l'a exercitat tot-deuna până în ziua de astăzi cu ocaziunea restaurărilor scaunului vacant arhiepiscopesc de Alba-Iulia și Făgăraș, ăr slăbirea pozițiunii bisericii noastre ar fi nu numai în detrimentul ei, ci între anumite împrejurări ar pute strică foarte mult chiar și statului nostru.

Acestea sunt după părerea noastră considerațiunile, ce un guvern conșc

de misiunea sa trebuie să le albe cu ocaziunea umplerii scaunului nostru mitropolitan.

Noi nu scim, ce va face guvernul, dar una scim, că ne-am făcut datorința, când am desfășurat motivele politice, cari trebuie să-l îndemne și pre el, ca să nu ne impedeze în exercițiul liber al dreptului nostru de alegere. ăr dacă cu toate acestea guvernul nu va ține cont de dreptul nostru și de unanimele dorințe ale clerului și poporului nostru, atunci responsabilitatea pentru urmări va căde numai asupra lui. Să sperăm însă, că nu se va realisa și casul acesta.

Al III-lea Congres al catolicilor austriaci și presa catolică. — Despre folosul și marea însemnătate a congreselor religioase s'a scris și în „Unirea în Nrii 21 și 22 a. c. În unele state catolice apusene deja de deci de ani se țin atari congrese. În Austria au început a se ține după modelul celor din Germania abia din 1890, și deja se și observă fructe salutare. Congresele catolice au promovat cu deosebire mișcarea inscenată între catolicii austriaci contra actualei legi școlare, care desconsideră cu totul educațiunea religioasă și duce tinerimea catolică la indiferență față de religiune. Congreselor catolice este a se ascrie, că mulți bărbați de spirit și cu influință au îmbrățișat cu căldură cauza industriașilor creștini spre a-i scăpa de ruina, ce le o prepară marii capitaliști. La inițiativa congreselor catolice s'a început organizarea reuniunilor de lucrători pre baza principiilor creștine. Și putem dice, că mai nu a rămas nici un ram al vieții sociale, religioase și civile, asupra căruia să nu-și fi îndreptat atențiunea congresele catolice. Cunoșcându influința salutară, ce o exercită presa scrisă în spirit creștin asupra fiesc cărui popor, precum și relele nemărginite,

doi giganti ai istoriei, cari au întemeiat fiesc care la rândul său câte o epocă în istoria omenimii, vor aci la intrarea bisericii să spună tuturor celor ce conduc destinele poporilor, că la mărime adevărată pot să ajungă numai dacă ei cu scutul puterii sale vor apăra cauza lui Christos.

Cinci uși înalte și largi duc din vestibul înăuntrul bisericii. Cea din mijloc, lucrată din bronz în bas-relief, se deschide numai înaintea Pontifului. Chiar se apropie de împlinire anul al douăzecișilea, de când ea nu s'a mai deschis. Cea din dreapta e ziduită. Este porța cea sântă, carea se deschide tot numai la douăzeci și cinci ani cu prilejul jubileului.

Celea două uși de-a dreapta și de-a stînga celei din mijloc sunt pururea deschise.

Etă-ne dar la ținta cea mai de frunte a călătoriei noastre. Am ajuns ad limina Apostolorum. După ce admirând arhitectura și mosaicurile pronaosului bine am făcut, că ne-am mai recorit, — căldura e aci pre vremea asta nespuse de mare, ăr în biserică aerul e recoros, — am dat în latură portiera cea grea a uneia dintre ușile deschise. Facem un pas și — ne oprim cuprinși de fior evlavios și amuțit de admirare religioasă. Tote-să pline de armonie și proporțiune în biserică acesta, în cea mai mare dintre casele, cari și-le-a ales locaș și-și Dumneșul cel adevărat. La pașul cel dintău, ce-l faci în biserică acesta, te împină o maiestate impunătoare, dar tot-odată și senuă și plină de o dulcătă, ce

parcă-ți micșorează într'adins proporțiunile titanice ale acestei clădiri, ca nu cumva cutremurându-te să dici cu profetul: Am vădut mărirea lui Dumneșu și încă trăsesc! Biserica acesta este asemenea muntilor, cari și-se par mai mici, decât cum sunt în realitate, și în chipul acesta te înșală, să te hotăresci a te urca până pre culmea lor. Ea cu toate că este într'adevăr gigantică, totuși nu te face, să și-se pară, că ești un pitic, și să te temi, că masa ei te-ar copleși și strivi, ci din contră te înalță și te invită, ca și tu să identifiți simțimentul tău cu idea, ce o exprimă într'o limbă tainică și totuși înțelșă părțile ei singuratic și tate dimpreună: *Mărire întru cele de susă lui Dumneșu.*

Am stată locului câțva timpă privind la lauda acesta intrupată a lui Dumneșu. Apoi am pornit. O forță tainică ne îndreptă pașii spre altariul, ce se înalță în mijlocul bisericii. Numai după aceea, când delă altariul din mijlocul bisericii privim în tate părțile, observăm, că din ori care parte am fi pornit, pașii nostri tot numai cătră altariul cel din mijlocul bisericii s'ar fi îndreptat. Minunată simbolizare a bisericii catolice!

Dela intrare vedurăm de-a dreapta și de-a stînga aplicate de stîlpii cei dintău două vase de marmoră albă. Vasele acelea cuprind apă sântă cu care după datina bisericii apusene se stropesc cei ce intră și esu. Vasele acelea le pōrtă câte doi āngeri asemenea de marmoră albă. Dela use ei ni-se pōreă, că au mărirea unor copilași,

dar în vreme ce ne apropiăm de cel din dreapta, să fi vădut, cum creșeau mereu așa, de când amjunserăm lângă ei, erau deja nisce giganti. Așa te înșală tate în biserică acesta.

Dar nu ne putem oprici aci. Puterea aceea tainică nu ne lasă, să ne oprim. Mergem mai departe. La al treilea stîlp din dreapta ajungem înaintea renumitei statue de bronz a sântului Petru, miniatuarele căreia le vei fi vădut adese ori. Peciorul cel drept al statuei e tocit binișor de sărutările credincioșilor. Și noi îl sărutăm și apoi mergem mai departe la altariul principal. Acolo ne trage inima.

Acum ajungem înaintea altariului din mijlocul bisericii. Aci dedesubtul altariului e depusă pētra fundamentală a bisericii, ca așa să fie adevărată chiar și litera cuvintului, care l'a rostit Christos. Un pescariu de lângă marea Tiberiadei, singur singurel, descult, cu toagă în mână, cu Isus în inimă, cu Credeul în minte, sosise aci înainte de asta cu mai bine de opt spre dece vēcūri, ca să cuprindă Roma într'numele lui Isus, și aci și-a ridicat el scaunul mai glorios decât tate scaunele împărătesci ale pământului. Aci la scaunul acesta împărătesc, la mormintul aceluia, pre care l'a ales Fiul lui Dumneșu, să fie centrul unității bisericesti, cădurăm noi în genunchi și ne rugăm. Ne rugăm aci mult. Ne rugăm mai ales, pentru ca Dumneșu să nu lipsescă nici odată de darul său și de binecuvintarea sa apostolica, ce în sfatul său bine a voit El, să fie partea noastră a

ce le potă causă scrierile și mai ales diarele nereligioase și inimice bisericeii, ală III-lea Congresul catolică austriacă în ședința dela 9 a l. c. la propunerea dlui B. Lorenz, referentul în secțiunea presăii, a primită ună proiectă de rezoluțiune de următorul cuprinsă:

„Avendă că îndreptară cuvintele, ce le-a adresată Papa Leonă XIII cătră corulă episcopiloră austriacă la 3 Martie 1891:

I. Ală treilea Congresul catolică austriacă își exprimă bucuria asupra nivelului, la care s'a înălțată în anii din urmă presa catolică în provinciile Austriei. Își exprimă mulțămă și recunoștința față de aceia, cari în oră ce modă au spriginită presa catolică, cu deosebire se cuvine recunoștința redactoriloră, și îi încurajeză la muncă și pre viitoră pentru causa catolică.

II. Catolicăi adunați sciuă însă bine, că presa catolică nu a ajunsă o perfecțiune coreșpundătoare sublimului ideală, și nici nu-l așa lătită ca presa anticreștină. Pentru aceea spre reorganizarea preseii catolice congresulă catolică ține de necesare:

a) Foile provinciale. Spre scopulă acesta recomandă fundarea și susținerea reuniuniloră de presă catolice, de-orece reuniunile unde au esistată, pretotindenea au aflată modru spre asigurarea direcțiunii catolice a foiloră susținute de ele;

b) Congresulă catolică află ca lipsă urgentă fundarea unui diarū catolică, care să apară de două ori în zi, precum și înființarea în Viena a unui birou de informațiunii pentru presa catolică din diferitele provinci;

c) Nu e mai puțină de lipsă, ca presa catolică să pörte grije deosebită de interesele industriei și a reuniuniloră și pentru acelea să deschidă rubrică separate;

d) Este necesară organizarea foiloră pentru lucrătoră pre basa principiiloră creștine.

III. Doresce, ca în lucrările dubie creștină să se supună corulă episcopescă și să se acomodeze frumóseloră cuvinte ale

nevredniciloră și a frațiloră nostri colo de parte în răsărită în mijloculă aceluă poporă, care are cuvinte de a se mândri cu numele identică cu celă ală locuitoriloră Romei, dar apoi ar avé și cuvinte de a se rușina, că elă în partea sa cea mai mare păzesce încă și acum după esperințe destulă de triste cu scumpătate demnă de oră ce causă bună desbinarea de cătră Roma, cea desbinare fatală, care dimpreună cu multe urmări ale sale i-a rămasă dreptă tristă moștenire dela cei ce acum trăescă în Fanară dejosirea aceea tristă, carea tot-deuna e răsplata vrednică a celoră sumeți.

Multă ne-amă rugată acolo în scurtă timp. Nici nu-mă închipuescă, să fie pre acestă pământă locă mai ademenitoră la rugăciune ca mormintulă aceluia, căruia Mântuitorulă i-a disă: *Etă satana v'a cerută pre voi, să v'e cernă ca grăulă, eră eu m'am rugată pentru tine, să nu scađă credința ta, și tu ore cândă întorcându-te întăresce pre frații tăi.*

Sentimelele, sub a căroră impresiune stău în vreme ce scriu aceste, nu mă lasă să contină. Sentimelele aceste tu de sigură le pricepi. A te închină la mormintulă acela, la care s'au închinată atâtea capete ilustre, dela care s'a întorsă întăriți în credință atâtea suflete necăjite: O! e atătă de sublimă, atătă de mișcătoră.

Salutare

Victoră.

Sântului Augustină: „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.“

IV. Pentru susținerea concordieii între publicăii catolicei congresulă recomandă fundarea societății publicăistiloră catolicei austriacă.

V. Cu privire la legea de presă între altele congresulă doresce sistarea timbrării diareloră.

VI. Catolicăi tuturoră regateloră și provinciiloră austriace adunați declară pre față, că pentru fiesce care catolică consideră ca o datorință de onóre, să sprijinescă presa catolică moralmente și materialmente prin prenumărare și adunare de prenumărări, ca astfel în Austria presa catolică să se întărescă față cu foile inimice bisericeii și religiei.

La noi în Ungaria, unde principiile falsului liberalismă, propagate prin presă au infectată pre foarte multă catolice, încă se simte necesitatea congreseloră religioase. Pöte că ajungendă prin ele, să triumfeze doctrinele bisericeii și în viața publică de stată, s'ar respectă drepturile fiesce căruă cetățenă și s'ar mai domoli și antagonismulă celă mare dintre diversele naționalități, cari compună statulă nostru.

Revistă bisericească.

Roma.

Catolicăi pre fiesce care și au să suferă în centrulă lumii catolice, în Roma, cele mai necualificabile insulte. În 7 a l. c. mai multe reuniuni catolice au voită să depună o coronă pre bustulă nemuritorulă descoperitoră Christoforă Columbă. Pacinicăi catolicei au fostă fluerați batjocoriți și atăcați cu bastöne din partea liberaliloră, eră bustulă de pre Monte Pincio a lui Chr. Columbă a fostă răsurnată de pre pedestală și sfărmată. Diarulă „*Osservatore Romano*“, care apără biserica și pre catolicei contra volniciloră guvernului, precum se anunță din Roma cu datulă de 14 a l. c., a fostă confiscată. Duminecă mai multe reuniuni democratice au îndreptată cătră poporă ună manifestă provocându-lă, să începă de nouă agitația contra așa numitei legi de garanție, (care și așa nu se observă, ca și la noi legea de naționalitate,) cu care se apără guvernulă Italiană înaintea lumii contra justeloră învinuiră, că sörtea bisericeii în Italia este apröpe de nesuferită; asemenea se provöcă consiliulă comunală ală Romei, să secularizeze deplină instrucțiunea elementară.

Francia.

Unele foi germăne au adusă faima, că Papa Leonă XIII ar avé de cugetă, ca pentru protegierea catoliciloră din Orientă să înființeze ună patriarhată catolică în Constantinopolă. La această faimă răspundă foile franceze, că Francia nu va abdica de protectoratulă preste catolicei din Orientă, sciindă că prin această și-ar perde și influința, de care se bucură. Număi cătă acele foi nu reflectă la persecuțiunile, ce le suferă biserica catolică în Francia, nici la împrejurarea, că Republica franceză, care se mândresce cu protectoratulă, nu-și cam implinesce datorințele împreunate cu această.

Revistă politică.

Afaceri interne.

La 14 a l. c. s'a deschisă în Györ congresulă camereloră advocățiale din Ungaria. 23 de camere advocățiale și-au trimisă reprezentanți la aceluă congresă, care se va ocupa mai alesă de planulă ministrului de justiție referitoră la reforma advocaturăii.

La alegerile pentru consiliulă comunală din Agram, sevărșite în septămăna trecută, a eșită învingătoră partidulă numită națională, care se bucură de majoritate și în dieta Croată.

Anglia.

Făcendă-se în 11 a l. c. în camera comuneloră propunerea de neîncredere contra ministrului Salisbury, propunerea fu primită nöptea târziă cu 350 voturi contra 310. În urma acestui votă cabinetulă și-a prezentată Reginei dimisia, care o și primă.

Cabinetulă Salisbury a resoltată multe probleme sociale-politice în modă salutară pentru țară. Merite necontestabile și-a căștigată prin aducerea unei legi agrare, în virtutea căreia statulă mijlocesce cumpărarea de moși și împărțirea aceloră în loturi mică între muncitorii de pământă. Finanțele țării încă suntă în ordine bună. Cu compunerea noului cabinetă a fostă însărcinată Gladstone, care se va ocupa cu îmbunătățirea sortii Irlandesiloră. În politica esternă și colonială preste totă nu se va abate dela calea urmată de fostulă ministeră.

Cabinetulă celă nouă s'a compusă în modulă următoră: *Gladstone* primulă lordă și custodele sigilului; *Herschell* lordcancelară; *Kimberley* ministru ală Indiei; *Rosebery* ministru ală esterneloră; *Ripon* ministru ală coloniiloră; *Asquith* ministru ală interneloră; *Bannerman* ministru de rășboi; *Spencer* primulă lord ală admiralității; *Harcourt* cancelarulă tesaurului; *John Morley* ministrulă Irlandei; *Trevelyan* ministrulă Scoției; *Acland* ministru ală instrucției; *Houghton* vicerege ală Irlandei; *Brassey* vicerege ală Indiei.

Serbia.

Dela mörtea regentului *Protic* între diversele partide politice din Serbia s'a născută o luptă înfocată pentru umplerea locului vacantă din regență. Partida radicală, care e acum la cărmă și care nu avea pre nimeni în regență, a și făcută toți pașii spre a ridică la postulă de regentă pre vre-unulă din fruntașii săi. Contra radicaliloră s'au aliată liberalii cu progresiștii, insinuându-i pre radicalii ca periculoși pentru dinastie. Radicalii la rândulă loră insinuă pre liberalii și progresiștii ca amici ai exreginei Natalia, căreia i-ar da facultatea de a se renörce în Serbia.

Înrăceea cabinetulă Pasici a dimisionată. Causa se dice a fi lipsa de rezultate a politiceii filoruse, în vreme ce politica bulgară antirusă pare a avé succese bune.

Turcia.

Sultanul a primit în audiență privată pre ministrul-președinte al Bulgariei Stambulov la 12 a. l. c. Precum se anunță din Constantinopol, primirea a fost foarte afabilă. De față la aceea a fost și agentul diplomatic al Bulgariei în Constantinopol. La mandatul Sultanului marele Vizir a dat un banchet în onoarea lui Stambulov. Primirea onorifică a lui Stambulov în Constantinopol este un semn evident despre bunele relații dintre Turcia și Bulgaria.

Corespondințe.

Paris, 31 Iulie 1892.

Viitorea expozițiune universală în Paris. Proiect și studii preliminare. Starea igienică. Baccil în ghiță.

Modul cel mai nobil, prin care o națiune își manifestă puterea de viață: progresul economic și cultural, sunt expozițiunile. Francesii sunt primii, cari s'au afirmat în modul acesta la an. 1867. Abia patru ani dela ultima expozițiune universală din Paris și acum ei se pregătesc de alta, carea să încheie cu demnitate secolul al XIX-lea. Ast-fel națiunea franceză totu la 11 ani se dovedește în fața lumii ca ereditară fidelă a devisei străbune: „*Pacisque imponere morem.*”

Deputatul Deloncle — unul din cei mai eselenți oratori — a prezentat camerei propunerea de a se aranja o nouă expozițiune la an. 1900. Propunerea a întâmpinată puțină opozițiune numai din punctul de vedere politic: ca Francesii să nu-și prea manifeste intențiunile de pace. Cu toate acestea se poate prevedea cu siguranță, că în viitorea sesiune camera va vota câteva sute de mii ca prime credite pentru dotarea comisiunilor speciale, cari se ocupă cu studiile preliminare. În ministeriul de comerț se fac combinațiuni pentru compunerea comitetului expozițiunii. Președintele acestui comitet se crede, că o să fie dl Picard, specialist eminent și organizator în afaceri de expozițiune, fost raportor al comisiunii din 1889.

Expozițiunile de până aici toate s'au ținut în „Câmpul lui Marte”, un spațiu în internul cetății lung de 1000 m. și lat preste 500 m., afară de partea de lângă Seine, care s'a străformat în parc. Pentru expozițiunea viitoare acest teritoriu nu mai este de ajuns. Din contră frumoasa pădure „Bois-de-Boulogne”, un parc estins spre Vestu dela Paris, prezintă toate avantajele ca local de expozițiune. Acolo sunt șesuri estinse („Longchamp”) întregite pentru clădiri, este apă destulă (lacurile și Seine), e aer curat, umbră delicioasă și totu confortul. Comunică cu „Câmpul Elizei” prin drumurile mărețe și pompoze: „Avenue de Bois-de-Boulogne, — dela Grande-Armée, — d'Eylau și — Victor Hugo”, pre cari în 20—30 minute ajunge omul la porțile: „Dauphine, Maillot de la Muette”, toate conduc în Bois-de-Boulogne. Mijloce de comunicațiune sunt trăsurile de piață, omnibusele, tramway-urile, calea ferată dimprejurul cetății și vaporile de Seine. Dar toate aceste sunt puține chiar și azi. De lipsă va fi dar, să se construe anume o linie ferată, pre care să potă merge de-odată mai multe decă de mii de persoane.

Ei, dar în 1889 a fost colosul lui Eifel, care ca o minune a atras lumea. Succesul era ascurat mai dinainte. În fapt Francesii în timp de 3 zile au vândut biletele și sorturile (losuri), din cari și-au acoperit toate speșele aranjierii, și în urmă le-a rămas un venit curat de 9 milioane frs. Acum la noua expozițiune trebuie surprinsă lumea cu ceva de totu nou.

Se proiectează un telescop de invențiune nouă, a cărui linte în partea ei cea mai grosă să fie de 50 cm., în partea mai subțire de 2.5 cm. cu un diametru de 2—3 m. Telescopul nostru de 30—35 metri în lungime are să fie așezat într-o sală grandioasă de nouă construcțiune arhitectonică, în care să încapă de o dată o mare mulțime de spectatori, cari toți odată să vadă luna la o distanță de 60 metri și fără să se uite în telescop, numai prin mijlocirea reflectorilor puternici. Se crede, că industria franceză va fi în stare să facă minunea acesta.

Jurnalele din patrie au neliniștit lumea cu faime de coleră, ce ar băntui în Paris și juru. Adevărul e, că în comunele învecinate s'au întâmpinat mai multe cazuri de îmbolnăvirii de „diarrhoea coleriformă”, de care au și murit mulți. Causa morbului zace în apa cea rea și nutirea prea săracă. În urma dispozițiunilor luate de consiliul sanitaru cazurile de morbu s'au fost răriți într-un mod îmbucurător: de câteva zile însă, fiindu foarte cald, erași a crescut numărul lor. În capitală, unde apa este de isvor — nu din Seine — s'au ivit așa puține cazuri de îmbolnăvirii coleriforme, încatu populațiunea a rămas deplin liniștită.

Lumea parisiiană e veselă, ca tot-de-una. Dilele trecute consiliul igienic al departamentului Seinei a ascultat un memoriu despre baccilii, ce se află în ghița formată din apă nu de ajuns curată. Era opiniune vulgară, dice d. M. Riche, destinsul chimist, că frigul curată de baccilii, ca și focul. Acestă credință în mare parte este neadeverată. Se știe, că în an. 1882 a fost o epidemie tifică în Evesham din cauza absorțiunii de ghiță contrasă din apă necurată, er la an. 1875 s'a constatat, că epidemia cea grea (de diarrhoea), ce a grasat împrejurul New-Yorkului, a provenit din întrebuințarea gheței scoșe din lacurile cu apă infectată. E adevărat, că unii baccilii nu trăsesc în ghiță mai mult de cât 2—3 zile, dară, dice dl Riche, sunt microbi, cari trăsesc și la 40° sub zero. Între acești microbi este și baccilul frigidelor tifoide. Părerea eminentului chimist a fost susținută și prin declarațiunea marelui maestru Pasteur. Avis consumenților de ghiță.

Salutem plurimam

A. Veridico.

Spre știință!

Direcțiunea institutului preparandial normal român gr. cat. din locu aduce la cunoștința știmatului public interesat, că anul școlastic 1892/93 se va începe în 1 Septembrie st. n. a. c.

Înscrierile se fac în 1, 2 și 3 Septembrie. Examenul corectore și de suscepere în 30 și 31 Augustu a. c.

Condițiunile de primire la cursul preparandial sunt:

1. În cursul primu preparandial se primesc tineri, cari au implinit anul al 15-lea alu etății și nu au trecut preste al 18-lea.

2. Să fie corporal minte bine dezvoltat, sănătos, revaccinat și să aibă auq musicalu, ceea ce au de a documenta cu atestatu dela medicu.

3. Să producă estras matricularu de botez, și

4. Testimoniu, că au absolvat IV clase gimnasiale eventualu reale ori civile într un institutu publicu cu rezultatul de cel puțin suficiente și purtare morală bună. În lipsa acestui documentu vor fi supuși unu esamen de suscepere din obiectele: limba maternă, matematică, geografie și istorie, precum și din cunoștința notelor respective a auqului musicalu, dela care esamenu nu va fi escusatu nici unu.

Să se prezenteze cu părintele eventualu cu tutorul său, carele va avé să-și dea învoirea în scris, că voește, ca fiul lui să-și alegă cariera de învățatoru, și că e în stare a-lu prevedea cu cele necesare în decursul timpului de preparare.

6. Fiesce care elevu din ori care cursu fiind primitu în institutu e obligat, să fie prevădu cu unu instrumentu musicalu orecare, fie violină, flaută ori altu ceva.

7. Să răspundă cu ocașiunea înscrierii didacturii de 10 fl. v. a. statoritu de Preaveneratul Consistoru Mitropolitanu la 23 Iuliu a. c. Nro 2808.

Cari nu întrunesc condițiunile de mai sus, ori le e excepționat purtarea morală, aceia nu se primesc în institutu sub nici o condițiune.

Er la normă se pretind:

1. Estras matricularu de botez.

2. Să fie implinit alu 6-lea an alu etății ce vinu pre clasa primă;

3. Cei ce vreu, să se înscrie pre celelalte clase, să aibă în ordine testimoniile de pre clasa precedentă;

4. Să fie vaccinat și deplin sănătos;

5. Să răspundă didacturii statoritu totu de acelu Preaveneratu Consistoru în suma de 6 fl. v. a.

Cei cari vor veni după terminulu indicat mai sus, nu se vor primi din motive didactice și disciplinare.

N. B. Onorații domni preoți și învățatori sunt rugați cu totă stima a comunica părinților interesați din parochiile lor aceste dispozițiuni spre acomodare.

Blașiu în 13 Augustu 1892.

Georgiu Munteanu,
directoru.

Condițiunile de primire la școla civilă de fete cu internat.

Acele condițiuni se publică la finea fiesce căru an școlastic în mai multe sute de esemplare; de aci însă nu urmăz că ele să ajungă la cunoștința tuturor părinților doritori de a le cunoște. Mulți părinți le ceru de-a dreptul dela comitetul Asociațiunii, de unde li-se și trimitu regulat, alți părinți voesc, să fie informați încă și asupra altor împrejurări, cari nu sunt cuprinse în condițiuni. Așa se întreabă între altele:

1. Dacă afară de taxa de fl. 220 v. a. defiptă pentru 10 luni de intertențiune și instrucțiune și totă îngrijirea recerută de legi și regulamentu se mai ceru și alte speșe?

Răspuns: Nici unu banu mai mult. Ori ce alte speșe, de es. pentru îmbrăcăminte, încălțăminte, cărți și recuisite școlastice, musică sau vre-o limbă facultativă, țesături și stofe pentru lucru de mână, depind cu totul dela bunăvoința părinților, întocmai ca și cum ar avé pre ficele dloru acasă în sinul familiei cu acea diferință demnă de atențiune, că prin introducerea de *vesminte uniforme* relative foarte estine pentru toate elevele din internat se curmă aplecarea spre luxu orb.

2. Dacă din cele 14 stipendii de câte 50 fl. v. a. publicate cu terminu până la 15 Augustu se pot da și școlariilor de sexu bărbătescu?

Nici de cum și sub nici o condițiunei Fundatorii acelor burse le-au destinat numa.

pentru sexul femeescă cu atât mai virtuos, căci pentru școlari și studenți de sexul bărbătesc există din grația lui Dumnezeu la diecezele de ambele confesiuni, mai virtuos la Blăși, Sibiu, Oradea-mare, Arad și la Asociațiune peste 300 de burse, ajutoare, împărțiri de pâine etc.

3. Cele 10 Burse de 50 fl. v. a. se votează de către comitetul în fiesce care an numai la cerere făcută în scris de către părinți și motivată, din cauză că Adunarea generală a institutului „Albina” le votează numai pre câte un an.

4. După ce școala de fete cu internat a Asociațiunii se bucură de dreptul pulcrității, prin urmare testimoniile sale deschidă porțile la ori care institut superior, precum de exemplu la *preparandii* sau școle pedagogice, de aci încolo se va și cere o frecventare foarte regulată, care trebuie să se facă cel mai târziu în 5 Septembrie st. n., dar înscrierile la internat și la școală se vor începe din 30 August.

5. În internat se primesc și eleve, cari merg la școala elementară a reuniunii femeilor române cu atât mai virtuos, că tocmai fetițele de câte 8—10 ani au trebuință mai mare de o îngrijire părintească, de care este insuficientă direcțiunea acestor așezăminte naționale.

Sibiu, 11 August 1892.

Presidiul comitetului Asociațiunii
Transilvane.

Dela Asociațiunea Transilvană.

Festivitățile, ce se vor aranja la Sibiu cu ocaziunea Adunării generale a Asociațiunii Transilvane pentru cultura și literatura poporului român, conchemată pre 15/27 și 16/28 August a. c., promită a fi foarte interesante. Comitetului aranjator i-a succedut a angaja *Corul de plugari din Chiseteu* (constător din 26 bărbați, 10 femei și 4 băeți), care va concerta în sera din 15/27 August în Sibiu. Pentru popularizarea ideii de a înființa și în Transilvania coruri de plugari, de cari în Bănătu există deja peste 30, se va aranja în 16/28 sau 17/29 August un concert și într-una dintre comunele mai mari românesce de lângă Sibiu.

Cu această ocaziune atragem din nou atențiunea publicului la lipsa de hoteluri în Sibiu și la necesitatea de a se insinua de timpuriu atât pentru quartire, cât și pentru banchet, de-orece pregătirile se vor pute face numai corăspundător numărului participanților însinuați.

Insinuările pentru quartire și banchet au să se facă cel mult până 12/24. August la adresa D-lui Dr. Corneliu Diaconovich în Sibiu. (Nagyszeben.)

Noutăți.

Din Archidieceza. În ședința Preavenatului consistoriu mitropolitan din Blăși s'a efectuat la 15 a l. c. primirea alumnilor pentru cursul teologic și a studenților în „Internatul Vanceanu”. La cursul teologic au concurs 13 studenți absoluți, dintre aceștia *Alexandru Valea* a fost primit în Seminarul central din Budapesta, era pentru seminarul domestic archidieceșan au fost primiți: *Demetriu Boariu, Teodoru Bordanu, Valeriu Bugneru, Amos Frăncu, Vasiliu Lariu, Vasiliu Magda, Iacobu Popa, Emiliu Popu și Georgiu Meseșianu*. În „Internatul Vanceanu” pentru studenți din 159 concurenți au fost primiți 113.

Festivitate bisericăscă în Șișesci. La 27 a l. c. se va inaugura în biserică gr. cat. din Șișesci un mare monument întru onorea *Preacuratei Fecioare Maria*. La acest act credincioșii se vor pregăti prin exerciții de 3 zile, mărturisire, cuminecare și procesiuni religioase. În 27 va fi inaugu-

rarea monumentului. liturgie, cuvintare ocazională și închinarea monumentelor lui Pi IX și Atanasiu Anghelii. Apoi prânz comunu, disertațiune, declamări, cântări și sera petrecere de vară în folosul biserice.

Fidanțare. Domnișora Mărioara Popu din Șard și dl. Alexandru de Herbay s'au fidanțat la 9 a l. c. — Îi felicităm.

„Era procesul de presă”. Cetim în „Tribuna” Nr. 173, că redactorul ei responsabil, dl. Andrei Balteș a fost citat în 11 a l. c. la judele de instrucție al tribunalului din Sibiu, comunicându-i-se, că s'a intentat procesul de presă pentru articolul „Cu aceleași arme” publicat în „Tribuna” dela 14/26 Martie a. c. nr. 61. Dl. Balteș a luat asupra-și răspunderea pentru numărul incriminat. În 12 la 3 ore d. a. s'a prezentat la redacția „Tribunei” o comisiune judecătorească, care a căutat cu minuțiozitate după manuscriptul articolului incriminat, dară n'a aflat nimic.

Mulțămite publică. Curatoratul bisericăscă gr. cat. din Comloșul mare (Dieceza Lugoșului) aduce mulțămite publică Alteței sale Mileva ducă de San-Marco nasc. Nakó, pentru-că s'a îndurat a dona bisericei un baldachiu din mătășă grea cu girlande țesute din aur în preț de 380 fl. și o învelitoare la el în preț de 10 fl., și pentru cărți la pruncii de școală 5 fl. Dumnezeu să-i răsplătescă înmii.

Concurse pentru stațiuni docentale. Cu terminul de 27 Aug. se escrie concurs pentru următoarele stațiuni docentale și cantori-docentale: I. *Protopopiatul Sibiuului*. 1. Staț. doc. din *Vizocna*, cu emolumente: 210 fl. (din diverse fundațiuni) și lemne de foc. 2. Staț. doc. din *Caltvaser*, cu emolumente 200 fl. din repartiție și quartir. 3. Staț. doc. din *Borta*, cu emolumente 100 fl. din repartiție, 62 fl. din fondul școlii, și câte 1 fl. 40 cr. dela fiesce care prunc de școală. — II. *Protopopiatul Biel*. Staț. doc. din *Bia* cu emolumente 230 fl. din repartiție și 20 fl. dela biserică. — III. *Protopopiatul Arișului*. Staț. doc. din *Luna*, cu emolumente 150 fl. din repartiție și 50 fl. din fondul școlii. — IV. *Protopopiatul Blășului*. 1. Staț. doc. din *Crăciunelul de Jos*, cu emolumente 100 fl. din casa biserice și 100 fl. din repartiție. 2. Staț. cat.-duc. din *Obregea*, cu emolumente 107 fl. 50 cr. din repartiție, era 93 fl. 50 cr. din fundațiune. 3. Staț. cant.-doc. din *Micăsasa*, cu emolumente 200 fl. din repartiție, 70—75 metre de cucuruză cu grăunț și terțialitate din venitele stolare. 4. Staț. doc. din *Lupu*, cu emolumente 200 fl. din repartiție. — V. *Protopopiatul Murășului*. Staț. doc. unificată *Oroiul sēcuesc* — *Oroiul de Cămpie*, 160 fl. din repartiție, 12 jug. arători prețuite în 140 fl. și 2 jug. cositor de clasa I.

Concesionare pentru construirea de căi ferate. Ministrul r. u. de comerț a dat concesionare pre un an contelui J. Nemes, să construescă liniile ferate de interes local între Sigetul-Marmației și Kirlibaba până la frontieră, asemenea și din Bistrița prin Prundu-Borgo până la frontiera de către Bucovina. S'a prelungit pre un an concesionarea dată dlor: Corn. Ábrányi, br. C. Huszár, br. Col. Kemény și contelui Eug. Lázár de a construi linia ferată dela Sz.-Reghină pre lângă Murăș până la Gyergyó-Sz.-Miklós, și de aci pre lângă Olt până la Kézdi-Vásárhely, mai încolo liniile laterale dela Toplița prin hotarul comunei Borszék până la pasul Tulgheș, precum și dela Ditró spre Corbă până la Tulgheș. Sub presidiul secretarului ministerială Lakatos s'a ținut la 8 a l. c. o consultare în Sibiu, cu privire la construirea liniei ferate Sibiu—Turnul Roșu și Vințu—Sibiu.

Starea sanitară în armata comună. S'au publicat acum de curând datele statistice referitoare la starea sanitară în armata comună. Datele acestea sunt o lumină cam

posomorță. În semestrul cel dintâi al acestui an au fost morboși 157,070, așadar totu alu doilea ostaș. Dintre morboși 123,518 (79%) s'au rensănătoșat, 22,389 (14%) au fost dimiși ori concediați, 704 (1/2%) au murit, era 10,359 (6 1/2%) au rămas sub îngrijire medicală. Mai mulți morboși (30,371) au fost în Februarie, mai puțin (18,892) în April.

Norocul lui Buschhoff. Evreului Buschhoff, care știut este, că a fost acuzat pentru uciderea rituală a unui băeț creștin, dar a fost achitat de către jurații din Cleve, nu are să-i pară rău de cele ce a suferit. Mai înainte de proces el era sărac, era acum în urma colectei făcute pre sama lui dispune de 80,000 marce.

Gara centrală din Budapesta, precum anunță direcțiunea căilor ferate, de aci încolo va purta numele de gară orientală din Budapesta (Budapest-keleti pályaudvar).

Militarii ca pompieri. Ministrul comunu de răboiu a dat ordinu comandelor militare, ca o parte a ostășimii să fie instruită cel puțin în elementele pompieritului.

Gimnaziul ev. ref. alu colegiului „Mikó” din *S.-Szt.-György* a obținut drept de publicitate pre an 1892/3 pentru clasa a VIII-a putend eliberă și testimoni de maturitate

Regularea porții de feră nu se întâmplă așa pre ușor, pre cum prevestesc foile semioficiose. Suma de 2.808,560 designată pentru regulare se pare, că nu e de ajuns, ministrul de comerț mai cere spre acest scop încă 1.240,000 fl.

Mapa de părete a Palestinei. Ministrul r. u. de culte și instrucțiune publică sub Nr. 26,715—1892. a dat o ordinațiune către inspectorii de școle, prin care aduce la cunoștință, că s'a edat mapa Palestinei cu text magiar sub titulu „Palesztina és a bibliai események színhelye” lucrată, de Berecz Antal și Cherven Floris. Acestă mapă are să se introducă pre viitor în toate institutele de învățământ, ce se află sub dispunerea ministrului, oprindu-se folosirea altor mape a Palestinei. Când opresce ministrul folosirea mapelor Ungariei neadate de Unguri, de regulă se aduce ca pretest, că acelea nu ar fi lucrate în conformitate cu dreptul public actualu. Ore mapele Palestinei edate până acum nu corăspund cu dreptul public jidovesc, sau dora e vorba, că editorii noiei mape să aibă câștig mare prin edarea ei?

† **Laura de Mocsonyi,** veduva ilustrului bărbat de pie memorie *Andrei Mocsonyi de Foenu* a reposat la 7 a l. c. în etate de 53 ani. Rămășițele pămăntesci ale ilustrului defunct s'au aședat în cripta familiară din Foenu.

Artistul Ștefan Iulianu. Scena română abia petrecu la mormintu pre regretatul Manolescu și morțea îi răpi pre un altu reprezentant totu așa de celebru, pre talentatul Șt. Iulianu, care după un morbu mai îndelungat a reposat în 11 a l. c. În mormintarea s'a întâmplat Sămbăta în Bucureș cu o pompă foarte mare. S'au ținut mai multe discursuri, în cari s'au glorificat însușirile distinse și talentul dramatic al defunctului artistu.

† **Corneliu Szmigelski,** studentu absolutu de a VI-a cl. gimn. în urma unei aprinderi de plumă a reposat în 14 a l. c. la casa părintească în Bungardu comitatul Sibiuului. Morțea lui în etate abia de 16 ani atât bătrănilor săi părinți cât și fraților săi, între cari și redactorul responsabil al foii noastre, le-a cauzat o adâncă durere. În mormintarea s'a întâmplat în 16. Oficiul funebal l'au îndeplinit 7 preoți în frunte cu P. O. D. protopopu Ioan V. Rusu, fiind de față unu publicu numeros din Sibiu și din satele din juru. Cuvintarea funebală a ținut-o Dl. Nic. Toganu cooperatoru gr. cat. în Sibiu. — În veștă amintirea lui

Literele fundaționale.

A.

Literele fundaționale a fundațiunii „Vancea“-ne.

Noi Conte Romanu Ioan Vancea de Buteasa, din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sântului Scaun apostolic al Romei Arhiepiscopu greco-catolic de Alba-Iulia și Făgăraș și Mitropolitu al Românilor greco-catolici din Transilvania și Ungaria, Asistente la Tronul Pontificiu și Prelatu Domesticu al Sântei Sale Sumului Pontifice Papa Leon XIII, Consiliaru Intim de stat al Maiestății Sale Sacratissime Împărat și Rege Apostolic Franciscu Iosifu I, Doctoru de S. Teologie ș. c. a.

În numele Preasântei Treime. Aminu!
Spre amintire perpetuă.

I.

Augmentarea Fundațiunii primitive.

Prin tenoarea literelor presinte facem cunoscutu tuturor, căroră li-se cuvine acum și în viitoru, cumcă Noi, după ce cu ajutorulu Preaînduratulu Dumnezeu ni-a succesu după dorința noastră fierbinte, ca să mai putem adaüge, ce amu cruțatu cu mare parsimonie, cătră suma de 32.000 fl. v. a., pre carea o amu depusă la mâna Preaveneratulu Capitulu Mitropolitanu din locu pre lângă Literele fundaționale din 1-a Septembrie 1876: Ne-amu determinatu, să oferim și donăm totu pre același scopu și o altă sumă și mai însemnată preste suma de 36.000 fl. v. a.

II.

Asecurarea capitalulu în bunuri imobile.

Și după ce după o cumpănire câtu se pôte mai serioasă amu devenitu la convicțiunea, că capitalulu de bani ai fundațiunii noastre, ce deja s'a apropiatu la suma de 70.000 fl. v. a., nu se va puté asecura mai bine, decâtu dacă se va aședă în bunuri imobile de valóre și venitü sigurü, în urma unei consultări meritóre, ce o amu ținutu cu membrii Preaveneratulu Consistoru alu nostru, Ne-amu decisu, ca cu totă suma de bani ai fundațiunii noastre, și cea donată mai înainte la an. 1876 și cea adunată de atunci încóce, să cumpărăm ceva bunü nobilitaru, ce s'ar găsi de vindutu, bună órá cum eră dominiulu Domnulu Macskásy Miklós dela Sãn-Miclăușu și Căpëlina (Bethlen-Szt-Miklós és Alsó-Kápolna) Comitatulu Tirnavei-mici, carele se găsiá tocmai în vindare prin licitațiune publică.

III.

Cumpărarea bunulu nobilitariu dela Sãn-miclăușu (Bethlen-Szent-Miklós és Kápolna).

Deci după ce mai întâiu prin emisulu nostru (Preonoratulu Alimpiu Blășianu, parochu și protopopu în Blășiu) la fața loculu Ne-amu câștigatu informațiunile necesare despre tóte cercuștările dominiulu memoratu, și Ne-amu convinsu, că acela atâtu pentru fertilitatea terenulu de o mărime până cam la 700 jugere cu tóte apartinențele sale, câtu și pentru alte emolumente, ce le are, poseđendü și o móră cu 4 petri pre Tirnava mică, precum și dreptu regalü de crișmăritü și de tirgü de țeră, ce se ține în locu, dară și pentru apropiarea aceluia de Blășiu, în distanță

numai de 1 1/2 órá de loculu reședinței noastre, nu numai merită, ci tocmai se și recomandă spre cumpărare: Ne-amu determinatu, ca să cumpărăm acelu dominiu, de cumva se va puté cu banii, despre cari dispunea fundațiunea noastră.

IV.

Prețulu bunulu cumpăratu.

Dreptu aceea cu întrevenirea încredințatulu nostru (Reverendissimulu Domnu Ioan Moldovanu canonicu Mitropolitanu), la actulu licitațiunii publice ținută în 11 și 12 Septembrie 1879 ca mai multu promiștoru amu cumpăratu dominiulu amintitu dela Sãn-miclăușu și Căpëlina cu suma totală de 62.731 fl. 69 cr. v. a., în carea fură computeate și speșele actulu de licitațiune.

Acéstă sumă prin edificările noue, și reparările radicale, ce le-amu eșfuitu în curtea dominiulu cumpăratu și la móră, precum cu taxele transcrierii și cu speșele comasării terminate, se urcă la suma preste 80.000 fl. v. a., cari tóte se potü vedé din actele relative, ce se acludu sub % în origine.

V.

Bunulu dela Sãnmiclăușu se donéză de Fundațiune.

Acestu dominiu dela Sãnmiclăușu și Căpëlina cumpăratu cu banii adunați și oferiti din partea noastră, carele după cumpărare fũ înscrisu în cărțile funduare pre numele nostru, după ce acum este restauratu și prověduțu cu tóte recerinte și adusu în ordine bună, cu acéstă ilu oferim și cedăm, ilu dăm și donăm de Fundațiune perpetuă, carea are să porțe numele de „Fundațiunea Vancea-nă“ făcută de Mitropolitulu Dr. Ioan Vancea sub titulu specialu de „Cassa archidieceșană“.

VI.

Administrarea averii Fundațiunii.

Fundațiunea acéstă întregă (adecă atâtu dominiulu memoratu mai susu, câtu și venitele aceluia) va stă sub inspecțiunea și controla mediată a Preaveneratulu Capitulu mitropolitanu din locu, frățesce rugatu spre aceea, ca tot-deuna să binevoescă a designá din gremiulu seü unu membru, carele confirmatu de Preaveneratulu Consistoru să ducă agendele inspecțiunii și eventual-minte și a controlu imediate preste dominiulu fundaționalu amintitu, cu privire la tóte relațiunile aceluia; precum să îngrijescă și administrarea și manipulara acurată a averii adunate din acelu dominiu, avěndu totodată și însărcinarea: de a duce și da Rațiuni formale în totu anulü despre tóte venitele și erogatele Fundațiunii, cari Rațiuni apoi tot-deuna mai întâiu se vorü revedé și censura prin Preaveneratulu Capitulu mitropolitanu, de unde acele vorü fi de a se străpune Preaveneratulu Consistoru archidieceșanu spre superarevișione, carele după cum le va aflá, va da absolutorele recerute pre sama Administratorulu averii Fundațiunii, și totu odată va dispune, ca

Rațiunile aprobate să se publice marcu în estrasü și Veneratulu Cleru archidieceșanu prin unu Cercularu separatü în totu anulü.

VII.

Remunerațiunea administratorulu.

Administratorulu averii acestei Fundațiunii în remunerațiunea ostenelelor sale ca inspectoru și administratoru va avé, să capete două percente după venitulü curatu anualü alu aceleia.

VIII.

Bunulu fundaționalu să se dea în arěnda prin licitațiune.

Și ca venitele anuale ale Fundațiunii să pótă fi și mai sigure, voimü, ca bunulu fundaționalu desu amintitu să se dea în arěnda pre calea licitațiunii publice; și de cumva între licitanți ar fi careva, carele ar stă cu noi în legătura de sânge ori afinitate, avěndu recerinte stabilite prin condițiunile de licitațiune, caeteris paribus, acela să se prefereze altora la esarendarea bunulu fundaționalu.

IX.

Folosirea venitulu curatu anualü în scopurile Fundațiunii.

Venitulü curatu anualü alu dominiulu fundaționalu dela Bethlen-Szent-Miklós și Alsó-Kápolna va fi de a se împărți în cinci părți egale precum se espune în paragrafiu următoru:

§. 1.

O parte din celea cinci părți amintite mai susu va fi în totu anulü de a se împărți în subsidii, ce se vorü da profesoriloru mai subțire dotați dela tóte institutele de învățamintü archidieceșane greco-catolice române în Blășiu precum și docenteselorü dela școla de fețișe română greco-catolică locală de aci.

§. 2.

Subsidiiile, ce se amintescü în §-lũ 1 pentru subsidiați singuratici, vorü fi dela 50 floreni în susu până la 100 fl. v. a., după cum adecă va fi numérulu celorü de subsidiatu mai mare ori mai micu, și suma de împărțitu mai mică ori mai mare.

§. 3.

Alta, anume a două parte din cele cinci părți ale venitulu anualü din dominiulu fundaționalu preatinsu se va împărți în subvențiuni anuale dela 25 fl. — 50 fl. v. a., în cari se vorü împărțasi preoții archidieceșani din cura animarum mai miseru, cari vorü escelá prin zelü apostolicu în luminarea și învățarea poporeniloru, în lățirea și consolidarea Santei Uniri cu Sântulu Scaun Apostolicu alu Romei, apoi prin acurateță în ducerea oficiiloru preoțesçi și scolastice confesionale, și prin o purtare morală esemplară.

§. 4.

Dela subvențiuniile precisate în §-lũ 3 nu vorü fi eschiși nici Vicariu archiepiscopescu foranei, nici Protopopii archidieceșani mai subțire dotați și meritați, căroră însă să li-se dea tot-deuna sub-

vențiunea cea mai mare, ce se va statori de după împrejurări, precum s'a dîsu mai sus.

§. 5.

A treia parte din cele cinci părți ale venitului anual va fi tot-deuna a se folosi de stipendii pentru studenții români greco-catolici fii ai Archiepiscopiei noastre, între cari însă vor fi de a se numără și tinerii studenți, a cărori părinți ori ascendenți se vor dovedi a fi fost cu noi în legătură de sânge ori afinitate, și dacă ar' fi născuți afară de teritoriul Archiepiscopiei noastre fiind români greco-catolici.

§. 6.

Stipendiile amintite în §-lă 5 vor fi de câte 100, 150, 200 și 300 fl. v. a., dintre cari stipendiile cele de câte 100 fl. și 150 fl. vor fi de a se conferi școlărilor gimnasiști începîndu dela 1. clasă gimnasială; éra cele de 200 fl. să se conferescă ascultătorilor dela Academii atîtă juridice și agronomice, cîtă și metalurgice și silvanistice; și stipendiile de câte 300 fl. v. a. să se dea studenților dela Universități și Institute politehnice mai înalte.

§. 7.

Stipendiații gimnasiști vor fi obligați a frecventă celă puțin patru clase la gimnasiul confesional greco-catolic român din Blăși, éra celelalte clase gimnasiale le vor pute studia și airea la gimnasi gr.-catolice ori și romano-catolice.

Éra după ce se va deschide aci în Blăși Seminariul pentru elevii studenți: gimnasiști stipendiați vor fi obligați a intra în Seminariul amintit, unde se vor educa pre lângă solvirea competenței, ce se va căpeta din stipendii.

Asemenea și stipendiații academici dela Academii juridice până la înființarea unei Acedemii române greco-catolice, vor fi datorii a studia la Academii catolice, dacă vor fi existîndu atari.

§. 8.

A patra parte din cele cinci părți ale venitului anual va fi de a se împărți în două părți egale, dintre cari o parte se va folosi de stipendii câte de 60 fl. v. a. pentru candidații de docenți în Archiepiscopia noastră, cari vor ascultă cursul preparandial la preparandia noastră archiepiscopiană din Blăși, și eventualmente la altă preparandie română greco-catolică.

Éra cealaltă parte se va folosi de stipendii câte de 100 fl. și 150 fl. v. a. pentru fete române gr.-catolice fice ale archiepiscopiei noastre mai virtosu fete de preoți archiepiscopiani mai miseri, între cari vor fi de a se numără și fetițele, a cărori părinți ori ascendenți se vor comproba a fi fost cu noi în legătură de sânge ori afinitate, și dacă ar' fi aședați afară de teritoriul archiepiscopiei noastre, și s'ar' ține și de statul civil.

Fetițele stipendiate vor fi obligate a frecventă celă puțin două clase la școla de fete română greco-catolică din Blăși; după a căroră terminare,

dacă vor voi a se perfecționa și mai departe în cultura intelectuală a sexului lor, vor pute folosi stipendiile și mai departe, însă numai sub condițiune: ca să frecventeze în institute de fete greco-catolice ori și romano-catolice, sau la școla de fete civilă, ce s'ar' înființa română.

§. 9.

Cea din urmă a 5-a parte din venitul anual al dominiului fundațional se va împărți în trei părți egale, dintre cari una a treia parte se va folosi de ajutoare pentru tinerii români greco-catolici fii ai Archiepiscopiei noastre, (între cari se potă compută și consangeni de ai nostri) cari vor învăța la meserii ori măestrii, ver de ce natură onestă ar' fi acelea.

Ajutoarele aceste pentru tironi ori învățacei vor fi de câte 25 fl. v. a. pre an, éra aceia, cari vor termina tirociniul și se vor face sodali, la timpul, când se vor face sodali, spre acoperirea speselor, ce-i vor întimpină, vor căpeta odată pentru tot-deuna un adjut de câte 40 fl. v. a.

Și când sodalii se vor face măestri, pre a-și pute procura recuisitele cele mai necesare, odată pentru tot-deuna vor căpeta un adjut de câte 60 fl. v. a.

Meseriile le va determina Consistoriul mitropolitan.

Éra celelalte două părți din partea a cincia a întregu venitului anual se vor capitalisa din an în an, depunîndu-se în ceva cassă parsimonială sigură, și fructificîndu acolo, până ce vor crece la un capital de 10,000 fl. (și de ce mii floreni), a căroră interesuri anual se va pute manțula și folosi conform scopurilor fundației indicate în §§. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9., avîndu aceste două părți din partea a cincia și mai încolo de a fi capitalizate cu modalitatea indicată mai sus, până ce érași ar crece la un capital nou de 10,000 fl. v. a. și așa mai încolo, a căruia interesurie apoi éra vor fi să se solvîscă, precum s'a dîsu în punctul precedent, și așa mai încolo.

(Va urmă.)

Bibliografie.

Raportul al XXIX-lea despre Gimnasiul superior din Năsăud pentru anul scol. 1891/2. Conținutul: A. I. Gregoriu Moisiu † vicariu foraneu al Rodnei și parochiu al Năsăudului, ore-cîndu profesor și director gimnasiu etc. a repositat la 3 Oct. 1891 în al 77-lea an al etății. Predica ținută de Rvds. Ioan Papiu, și panegirul ținut de parochiu Rodnei G. Domide cu ocaziunea predicii. II. Vilhelm B. Hangea †, ore-cîndu profesor gimnasiu a repositat la 23 Dec. 1891. III. Raportul al 2-lea despre societatea de ajutorare „Vasile Nașcu“ din Năsăud pro 1890—91. Societatea are o avere de 1714 fl. 92 cr.

B. I. Cronică anuală. Prin ordinațiunea înaltului ministeru r. u. de culte și instrucțiune dtă 15/12 Nr. 54,687—1891 și dtă 18/3 Nr. 8,404—1892 profesorii ordinari definitivi: Fl. Moțoc, Dr. I. Mălaiu, A. Mazanec, Dr. C. Moisiu, Dr. P. Tanco și Dr. A. P. Alexi au fost recunoscuți ca scutiți de sub examenul profesoral în înțelesul §-lui 29 din art. de lege XXX din 1883. II. Statul personală numără 13 profesori, 1 catechet și 2 practicanți de profesură. III. Planul de

învățămînt. IV. Informațiuni speciale despre școlari, și V. Date statistice drspre școlari gimn. pre an. 1891/2. Din cari se vede, că înscriși au fost 252, până la finea anului au rămas 239. Din aceștia gr. cat. 191, gr. or. 37, rom. cat. 3, ev. lut. 1, ev. calv. 1, mosaici 6. După progresu au fost eminenti 10, cu celă puțin bun 27, cu celă puțin nedestulitor 149, din unu obiect nedestulitor 28, din mai multe obiecte nedestulitor 24. La examenul de maturitate s'au însușiat 18, au fost decherați maturi cu eminentă 2, cu bun 4, maturi 9, respinși pentru reparare 3. Esamenele anuale de clasă s'au ținut din 17 până în 28 Iunie. VII. Esamenele de maturitate scripturistice au fost în 16—21 Mai, éra cele verbale în 27 și 28 Iunie. VIII. Mijlocele de învățămînt. IX. Societatea școlărilor. X. Stipendii. XI. Starea sanitară a fost multămitore. XII. Fundațiunile și depozitele gimnasiale: A. Fondul pentru școlari lipsiți în casă de morbu are 4420 fl. 47 cr. B. Fondul pentru requisite la desennă și musică: 2751 fl. 19 cr. C. Fondul societății școlărilor: 2666 fl. 90 cr. D. Fondul Petru Poni: 235 fl. 47 cr. E. Depozitul Todor Dumbravă: 68 fl. 85 cr. F. Depozitul pentru maiatul școlărilor: 88 fl. 4 cr. XIII. Observatoriul meteorologic. XIV. Mulțămîntă publică. XV. Anunț. Cursul școlastic pre anula 1892/3 se va deschide în 1 Septembrie.

Editor și redactor răspunzător:

Dr. Victor Szmigelski.

Nr. 2877—1892.

(22) 3—3

Escriere de concurs.

Prin acésta se escrie concurs la un stipendiu de 300 fl. v. a. din fundațiunea fericitului Ioan Daniel (Dănuțiu) de Fersig, cu terminul de 25 August st. n. inclusive a. c. și pre lângă următoarele condițiuni:

1. La acéstu stipendiu potă concurge numai tineri români greco-catolici.

2. Dintre concurenți vor avé preferință cei înrușiți cu fericitul Fundator, dar și dintre aceștia se vor consideră în prima linie acei școlari, cari vor pute dovedi, că sunt în legătură de consangenate cu Fundatorul ori după tatăl acestuia Vasile Dănuțiu din Fersig, ori după mama lui Maria Buteanu din Șomcuta-mare.

3. Concurenții trebuie să dovedescă, că au plinit celă puțin anul al 10-lea de etate, și că în anul școlastic expirat 1891/2 au obținut din studii celă puțin calculul general de „bun“, éra din purtarea morală nota de celă puțin „legală“.

4. Cererile concursuale provédute cu carte de botez, testimoniu școlastic, atestat medical, atestat despre averea și relațiunile familiare ale suplicantului, întărit de auctoritatea politică concernentă, și eventual și cu atestat despre legătura de consangenate cu Fundatorul, au să se așternă la subscrisul Consistoriu până la terminul indicat. Cererile sosite mai târziu nu se vor lua în considerațiune.

Blăși, în 26 Iulie 1892.

Consistoriul archiepiscopian de A.-Iulia și Făgăraș.

Nr. 3259—1892.

(23) 1—3

I. Escriere de concurs.

Până în 14 Septembrie st. n. inclusive a. c. se escrie concurs la 5 stipendii din Fundațiunea fericitului Dr. Simeon Ramonai și anume: la un stipendiu de 315 fl. folosit de Laurențiu Petrică dr. în medicină, un stipendiu de 100 fl. creat în anul curent, un stipendiu de 84 fl. folosit în anul școlastic expirat de Ioan Lupu silvanist, un stipendiu de 63 fl. folosit de Ioan Pataki gimnast absolut, și altul tot de 63 fl. folosit de August Lemenyi gimnast.

La acéste stipendii potă concurge:

a) numai tineri studenți miseri, cari sunt născuți în Transilvania și sunt Români de naționalitate;

b) cari pre lângă purtare morală bună
aș din studii calculi de *eminență*;

c) dintre concurenți voru ave preferință,
în înțelesul testamentului, caeteris paribus,
cei de origine nobilă și consăngenii cu piulă
Fundatorii;

d) dela concurenți se pottesce, să ală-
ture la cererile concursuale *testimoniă sco-
lastică în copie autentică și nu în originală*,
carte de botez, testimoniă medicală, atestată
de pauperitate, care să fie subscrisă de an-
tistia comunală politică și de parochiul con-
cernente și întărită cu sigilul parochială,
precum și cu subscrierea oficiului pretorială;

e) concurenții să numescă *espresu in-
stitutul*, la care și unde voru să continue
sciințele academice ori gimnasiale pre unul
viitoru 1892/3.

Cererile concursuale, cari nu voru fi
adjustate în modul indigitat, ori au se voru
așterne la Consistoriul subsămnat până la
terminulă prefăptu, nu se voru luă în con-
siderațiune.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

II. Eșcriere de concursu.

Pentru 1 stipendiū de 60 fl. din *Fun-
dațiunea fericitului episcopu Ioanū Bobu*, fo-
lositū de gimnasistul Isidoru Butnariu, se
eșcrie concursu până în 14 Septembrie st. n.
inclusive a. c. Doritori de a obține acestu
stipendiū aș de a-și instrui cererile sale con-
formu condițiunilor înșirate mai susu în
eșcrierea de concursu pentru stipendiile Ro-
montane, și pre acelea a le așterne sub-
sămnatului Consistoru până la terminulă
prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

III. Eșcriere de concursu.

Pentru unu stipendiū de 70 fl. din fun-
dațiunea fericitului *Ioanū Gavrilu Vajda de
Sobomezó și a soției sale Elisabeta născută
Fuleviciu*, folositū de juristul absolutu Cle-
mente Barbulu, se eșcrie concursu până în
14 Septembrie st. n. inclusive a. c.

Doritori de a obține acestu stipendiū,
cari trebuie să șcie perfectu romănescu, aș de
a-și instrui cererile sale conformu condițiun-
loru desfășurate mai susu în eșcrierea de
concursu pentru stipendiile Romontane și pre
acelea a le așterne subsămnatului Consistoru
până la terminulă prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

IV. Eșcriere de concursu.

Până la 14 Septembrie st. n. inclusive
a. c. se eșcrie concursu la 7 stipendiū din
*Fundațiunea fericitului Archiepiscopu și Mi-
tropolitu Alesandru Șterca-Șuluțu* și anume:
la unu stipendiū de 400 fl. folositū de medi-
cinistul Alesandru Neagoe, unu stipendiū de
300 fl. folositū de candidatul de profesorū
Dr. Ioanū Nicoră, 4 stipendiū de câte 100 fl.
folosite de Emiliu Popu de presente oficerū
în armata comună, Emiliu Aranyosi de pre-
sentu practicantū la poște și telegrafu, Cor-
neliū Vornica gimnasistū absolutu și Ștefanū
Banfi dr. în medicină, și unul de 60 fl.
folositū de gimnasistul George Boeriu.

Doritori de a obține vre unul din sti-
pendiile de mai susu aș să intrunescă ur-
mătoarele condițiuni:

a) Că suntū Romăni gr. cat., miseri,
nășenți în Transilvania;

b) că pre lângă purtarea morală bună
aș din studii calculi de *eminență*;

c) dintre concurenți voru ave prefer-
ință, cari voru pute dovedi, că suntū con-
săngenii cu piulă Fundatorii;

d) concurenții să alăture la cererile
sale: *testimoniă scolastică în copie autentică și
nu în originală*, atestată de consăngenitate,
— dacă suntū consăngenii cu Fundatorul, —
carte de botez, testimoniă medicală, și să
numescă *espresu institutul*, la care și unde
voru să continue studiile academice ori gim-
nasiale pre an. scol. 1892/3.

Cererile ast-felū adjustate să le așternă
la subsămnatului Consistoru până la terminulă
prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

V. Eșcriere de concursu.

Până în 14 Septembrie st. n. inclusive
a. c. se eșcrie concursu la unu stipendiū de
40 fl. din fundațiunea fericitului canonicū
Constantinū Alutanū, usuatū de gimnasistul
Ioanū Anca.

Doritori de a obține acestu stipendiū
voru ave să-și instruescă suplicele sale con-
formu condițiunilor indigitate în eșcrierea
de concursu pentru stipendiile Șuluțane și
a le așterne Consistoriul subsămnat până
la terminulă prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

VI. Eșcriere de concursu.

Pentru unu stipendiū de 150 fl. din
fundațiunea fericitului canonicū Ioanū Chirilă,
usuatū de gimnasistul absolutu Eugeniu Bă-
nău, se eșcrie concursu până la 14 Sep-
tembre n. inclusive a. c.

Doritori de a obține acestu stipendiū
aș să-și instruescă suplicele sale conformu
condițiunilor indigitate în eșcrierea de con-
cursu pentru stipendiile Șuluțane și să le
așternă Consistoriul subsămnat până la
terminulă prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

VII. Eșcriere de concursu.

La unu stipendiū de 40 fl. din *funda-
țiunea fericitului profesorū normalū Parteniū
Moldovanū*, usuatū de gimnasistul Vasilie
Moldovanū, se eșcrie concursu până în 14
Septembrie n. a. c.

Doritori de a obține acestu stipendiū
voru ave să-și instruescă cererile sale con-
formu condițiunilor indigitate în eșcrierea
de concursu pentru stipendiile Șuluțane, și
să le așternă Consistoriul subsămnat până
la terminulă prefăptu.

Blașiū, în 13 Augustu 1892.

Consistoriul archidieceșanū de A.-Iulia și Făgărașu.

Fundată în an.
1858.

FRANCISCU WALSER

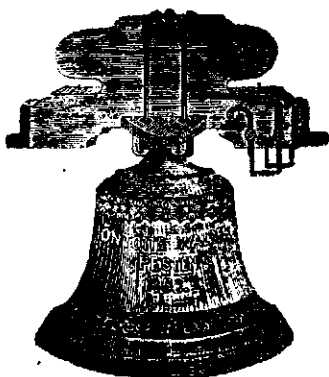
Liferantū de curte
alū Altetel Sale
Imp. și reg. Archi-
ducele Iosiff.

proprietariul primel fabrici ungare de mașine și reunite de
pompieri, turnători de clopote și metalu

Budapeșta, VII, strada Rottenbiller, Nr. 66

recomandă atențiunei preanonrațiilor domni preoti

TURNATORIA SA DE CLOPOTE

(4) 31-52

Preliminare de spese și Prețu-couranturi se trimitt la cerere
gratuitu și franco.

Distinsu în anul 1855 la esposițiunea regnicolară din
Budapeșta pentru lucru escelentū, progresu și capacitate de concurență cu
diploma cea mare de onore.

în care se fabrică atât grupuri
câtu și clopote singurate:
cu scaune de fieru patentate și cu
chivere (córne) scutite de frecare.
Fabrica a liferatū dela întemeierea
sa 1800 clopote mari de metalu,
într-altele și celū dela metropolia
din Bucuresci în greutate de 8000
kilograme.

Se află umblătoare scutite de
mirosu, arangiamente pentru băi,
conducte pentru apă și pompe
pentru fântani.

JOSIFU GAVORA (1) 14-26

distinsu cu medalia espositională cea mare pentru lucru escelentū
și gustu bunū la esposițiunea regnicolară din Budapeșta în a. 1885.

Budapeșta, IV, strada Vașului Nr. 17

Recomandū cu prețuri de cele mai convenabile și în esecutare câtu se
pote mai frumoșă obiecte de lipsă

pentru adjustarea bisericeloru, și anume:

Felone preoteșci și
stichare diaconesci

Flamure pentru
biserici și reunii.

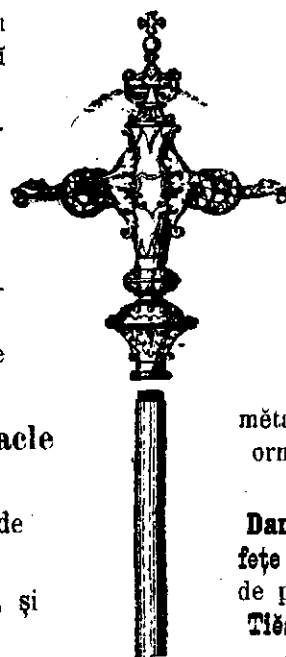
Flamure pentru
reuniul de pom-
pieri, de scolarī,
reuniū biseri-
cesci, reuniū in-
dustriale, de
cântări și de pompe
funebre.

Candelabre, racle

și potire,
luminarie de
parete
și de altariū, și
candele.

Acrătatea mea o potū dovedi cu sute de epistole recunoscătoare.

Prețuril de prețur și preliminar de spese trimitt la cerere franco.

Primescū și efep-
tuiescū ieftinū
repararea vestmin-
telorū besericesci,
întrargintarea și
întraurirea de po-
tire, racle, candelē
și luminarie de
altariū.

Mare asortimentū
de brodării de aurū,
de argintū și de
mătasă, precum și de
ornaturī besericesci
brodate

Dantele besericesci,
fețe de altariū, cruci
de părete și de scolarī.
Tășeturi besericesci,
damasturi etc.